

ÉPÍTÉSI ÉS KÖZLEKEDÉSI MINISZTERIUM

KÖZLEKEDÉSBIZTONSÁGI SZERVEZET

IDŐKÖZI NYILATKOZAT

MXS típusú műrepülőgép, N540XX

Hajdúszoboszló repülőtér (LHHO), 2022. július 16.

súlyos repülőesemény

2022-1010-4

A szakmai vizsgálat célja a légiközlekedési baleset, illetve repülőesemény okának, körülményeinek feltárása, és a hasonló esetek megelőzése érdekében szükséges szakmai intézkedések kezdeményezése, javaslatok megtétele. A szakmai vizsgálatnak semmilyen formában nem célja a vétkesség vagy a felelősség vizsgálata és megállapítása.

Az esemény ismertetése

Esemény osztálya		súlyos repülőesemény
Légijármű	Gyártója	MXR Technologies INC
	Típusa	MXS
	Lajstromjele	540XX
	Üzemeltetője	MX-Treme Kft.
Esemény	időpontja	2022. július 16.
	helye	Hajdúszoboszló repülőtér (LHHO)
Halálos / Súlyos sérülések		0 fő / 0 fő
Az eseményben érintett légijármű sérülésének mértéke		nem ismert

Az AEROFest2022 repülőrendezvény 2022 nyarán Hajdúszoboszló repülőtéren (LHHO) került megrendezésre, ahol különböző légi bemutatókat tartottak. Az egyik bemutató során, egy fél óráos végrehajtása közben, az eseményben érintett pilóta (továbbiakban: Pilóta) olyan alacsonyan kezdte meg manőverét, hogy nagy valószínűsége volt egy légiközlekedési baleset bekövetkezésének. A Vb kiemeli, hogy a vizsgálat szempontjából nem lényeges, hogy az adott szárnyvég érintette-e a talajt vagy sem.

A Pilóta a vélelmezhető talajérintés után a bemutatót nem szakította meg és annak befejezése után, ellenőrző leszállás nélkül visszatért a körülbelül 200km-re fekvő bázis repülőtérére. Személyi sérülés az eset során nem történt, a Vb-nek nincs arról információja, hogy a légijármű szenvedett-e bármilyen sérülést a bemutató során, mert az eseményről azonnali bejelentés a Közlekedésbiztonsági Szervezet részére nem érkezett.

A korábbi hasonló esetek áttekintése során a Vb azt tapasztalta, hogy a KBSZ korábbi BA2009-178-4-1 és BA2016-158-4-1 számú ajánlásai, a Jövő Nemzedékek Országgyűlési Biztosának korábbi JNO-443-1/2010. ügyszámon kiadott intézkedése, és a jogszabályi felhatalmazás ellenére a vizsgálat befejeztéig még mindig nincs olyan jogszabály, amely a magyarországi polgári célú nyilvános repülőrendezvényekre vonatkozó részletes szabályozást tartalmazná.

A Vb a fent említettek miatt a hasonló repülőrendezvények jelentős biztonsági kockázatainak csökkentése, valamint a pilóták és a közönség védelme érdekében újabb biztonsági ajánlás kiadását mérlegeli.

A vizsgálat befejezése után annak eredményeit a KBSZ az idézett jogszabályok értelmében zárójelentés formájában honlapján teszi közzé.

Eseményvizsgálat áttekintése

A KBSZ az esetet a polgári légi közlekedési balesetek és repülőesemények vizsgálatáról és megelőzéséről és a 94/56/EK irányelv hatályaon kívül helyezésétől szóló, az Európai Parlament és a Tanács (EU) 996/2010/EU rendelet (2010. október 20.) (a továbbiakban: 996/2010/EU rendelet) 2. cikk 16. pontja alapján súlyos repülőeseményként osztályozta.

A 996/2010/EU rendelet 5. cikke szerint:

- (1) „A polgári repülés területén közös szabályokról és az Európai Repülésbiztonsági Ügynökség létrehozásáról szóló, 2008. február 20-i 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet II. mellékletében meghatározottaktól eltérő légi járműveket érintő valamennyi polgári légi közlekedési baleset vagy súlyos repülőesemény vonatkozásában eseményvizsgálatot kell végezni azon tagállamban, amely területén a baleset vagy súlyos repülőesemény történt.
- (2) Amennyiben a 216/2008/EK rendelet II. mellékletében meghatározott légi járművektől eltérő, valamely tagállamban lajstromozott légi jármű olyan balesetben vagy súlyos repülőeseményben válik érintetté, amelyről nem állapítható meg egyértelműen, hogy melyik állam területén következett be, a lajstromozás szerinti tagállam biztonsági vizsgálatokat végző hatósága eseményvizsgálatot folytat.
- (3) Az (1), (2) és (4) bekezdésben említett eseményvizsgálatok terjedelmét és az eseményvizsgálatok során alkalmazandó eljárásokat a biztonsági vizsgálatokat végző hatóság annak figyelembevételével állapítja meg, hogy a vizsgálatból a repülésbiztonság javítása érdekében várhatóan milyen tanulságokat fog levonni, beleértve a 2 250 kg-nál nem nagyobb maximális felszálló tömegű légi járművekkel történt esetek vizsgálatát.
- (4) Az eseményvizsgálatokat végző hatóságok – a tagállamok nemzeti jogszabályai értelmében – dönthetnek az (1) és a (2) bekezdésben említett repülőeseményeken kívüli repülőesemények, vagy más típusba tartozó légi járműveket érintő balesetek vagy súlyos repülőesemények kivizsgálásáról is, amennyiben ezekből várhatóan biztonsággal kapcsolatos tanulságokat vonhatnak le.
- (5) E cikk (1) és (2) bekezdésétől eltérve, az eseményvizsgálatot végző felelős hatóság a repülésbiztonsággal kapcsolatos várható tanulságokra figyelemmel dönthet úgy, hogy nem kezdeményezi az esemény vizsgálatát, ha a baleset vagy súlyos repülőesemény olyan, pilóta nélküli légi járművet érint, amelynek esetében az (EU) 2018/1139 rendelet 56. cikkének (1) és (5) bekezdése értelmében nem előírás a tanúsítvány vagy nyilatkozat megléte, vagy olyan, pilóta által irányított légi járművet érint, amely legfeljebb 2 250 kg maximális felszállótömeggel rendelkezik, továbbá ha a repülőesemény nem járt súlyos vagy halálos személyi sérüléssel.”

A bejelentést követő információ gyűjtés után, valamint a 996/2010/EU rendelet 5. cikk (4) bekezdése alapján a KBSZ vezetője döntött a vizsgálat megindításáról.

Figyelmeztetés

Az időközi nyilatkozat célja egy rövid összefoglaló bemutatása a bekövetkezett eseményről, valamint a szakmai vizsgálat jelenlegi állásáról.

Jelen időközi nyilatkozat tartalma a rendelkezésre álló aktuális információkon és adatokon alapul.

A szakmai vizsgálatnak a vonatkozó jogszabályokban meghatározottak szerinti befejezése új információkat, adatokat vagy bizonyítékokat tárhat fel vagy azonosíthat, és ennek következtében változásokat vagy módosításokat eredményezhet jelen nyilatkozat tartalmában.

Ezért a szakmai vizsgálat lezárásaként közzétett Zárójelentés megállapításai és következtetései eltérőek lehetnek a közzétett nyilatkozat tartalmától.

A Vb az időközi nyilatkozat kiadásáig:

- bekérte az AS-01 nyomtatványt, az eseti légtér kijelölésről szóló határozatot, valamint a Légügyi Hatóság határozatát;

- bekérte az AEROFest2022 Katasztrófavédelmi dokumentációját; utasrepültetési forgalmi eljárások rendjét;
- bekérte az AEROFest2022 kényszer- és vészhelyzeti tervét;
- bekérte a repülőtéri rendezvény térképét;
- bekérte a légbemutatón résztvevő légi járművekkel kapcsolatos nyilvántartást;
- bekérte az eseményben érintett repülőtér Repülőtér Rendjét;
- beszerezte és elemezte az eseménynapi rögzített rádióforgalmazást;
- beszerezte a pilóta dokumentumait és repülési naplóját;
- beszerezte a rendőrségi eljárás dokumentációját;
- beszerezte a Légügyi Hatósági vizsgálat dokumentációját;
- bekérte az eseményben érintett légi jármű dokumentációját a Légügyi Hatóságtól;
- tanúkat hallgatott meg;
- elemezte a rendelkezésre álló kép- és videó-felvételeket;
- bekérte az esemény időpontjára vonatkozó időjárási adatokat;
- 2022. szeptember 15-én a KBSZ balesetvizsgálói pótszemlét tartottak a Pilóta bázis repülőtérén, mialatt fényképeket készítettek az eseményben érintett légi járműről, valamint a légi jármű rendelkezésre álló dokumentumairól;
- beszerezte a Hajdúszoboszló repülőtérén rögzített hangadatokat;
- megvizsgálta az esemény ECCAIRS nyilvántartását és módosításait;
- bekérte légi jármű karbantartási dokumentumait, karbantartási szerződését, karbantartási programját; légi jármű fedélzeti naplóját és légi üzemeltetési kézikönyvét, légi alkalmassági bizonyítványát, melyeket ezen nyilatkozat kiadásáig nem kapott meg.

A Közlekedésbiztonsági Szervezet (KBSZ) Vizsgálóbizottsága végzi az esemény vizsgálatát, amellyel kapcsolatban a nemzetközi polgári repülésről Chicagóban, az 1944. évi december hó 7. napján aláírt Egyezmény Függelékeinek kihirdetéséről szóló, 2007. évi XLVI. törvényben kihirdetett 13. Függelék 6. fejezet 6. pontja, valamint az Európai Parlament és a Tanács (EU) 996/2010/EU rendeletének 16. cikk (7) pontja értelmében a KBSZ jelen időközi nyilatkozatot teszi.

Szakmai vizsgálat alapelvei

Jelen vizsgálatot

- a polgári légi közlekedési balesetek és repülőesemények vizsgálatáról és megelőzéséről és a 94/56/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2010. október 20-i 996/2010/EU európai parlamenti és a tanácsi rendeletben,
- a légi közlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvényben,
- a nemzetközi polgári repülésről Chicagóban, az 1944. évi december hó 7. napján aláírt Egyezmény Függelékeinek kihirdetéséről szóló 2007. évi XLVI. törvény mellékletében megjelölt 13. Függelékben,
- a légi-, a vasúti és a víziközlekedési balesetek és egyéb közlekedési események szakmai vizsgálatáról szóló 2005. évi CLXXXIV. törvényben (a továbbiakban: Kbv.),
- a légi közlekedési balesetek és a repülőesemények szakmai vizsgálatának, valamint az üzembentartói vizsgálat részletes szabályairól szóló 70/2015. (XII. 1.) NFM rendeletben,
- illetve a Kbv. eltérő rendelkezéseinek hiányában az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvényben

foglalt rendelkezések megfelelő alkalmazásával folytatta le a Közlekedésbiztonsági Szervezet.

A Közlekedésbiztonsági Szervezet illetékessége a közlekedésbiztonsági szerv kijelöléséről, valamint a Közlekedésbiztonsági Szervezet jogutódlással való megszűnéséről szóló 230/2016. (VII.29.) Kormányrendeleten alapul.

A fenti jogszabályok szerint

- A Közlekedésbiztonsági Szervezetnek a légi közlekedési balesetet és a súlyos repülőeseményt ki kell vizsgálnia.
- A Közlekedésbiztonsági Szervezet mérlegelési jogkörében eljárva kivizsgálhatja azokat a repülőeseményeket, amelyek megítélése szerint más körülmények között légi közlekedési balesethez vezethettek volna.

- A Közlekedésbiztonsági Szervezet független minden olyan személytől és szervezettől, akinek vagy amelynek érdekei a kivizsgáló szervezet feladataival ütköznek.
- A Közlekedésbiztonsági Szervezet a szakmai vizsgálat során a hivatkozott jogszabályokon túlmenően az ICAO Doc 9756, illetve a Doc 6920 Légijármű balesetek Kivizsgálási Kézikönyvben foglaltakat alkalmazza.
- Jelen jelentés kötelező erővel nem bír, ellene jogorvoslati eljárás nem kezdeményezhető.
- Jelen jelentés eredeti változata magyar nyelven készült.

A Vizsgálóbizottság tagjaival szemben összeférhetlenség nem merült fel. A szakmai vizsgálatban résztvevő személyek az adott ügyben indított más eljárásban szakértőként nem járhatnak el.

A Vb köteles megőrizni és más hatóság számára nem köteles hozzáférhetővé tenni a szakmai vizsgálat során tudomására jutott adatot, amely tekintetében az adat birtokosa az adatközlést jogszabály alapján megtagadhatta volna.

Szerzői jogok

Az időközi nyilatkozatot kiadta:

Építési és Közlekedési Minisztérium, Közlekedésbiztonsági Szervezet
1103 Budapest, Kőér u. 2/A.
www.kbsz.hu
kbszrepules@ekm.gov.hu

Az időközi nyilatkozat, vagy annak részei bármely formában jogszabályban meghatározott kivételek figyelembevételével felhasználhatók, ha a részletek a tartalmi összefüggéseiket megtartják és a forrást pontosan megjelölik.

Budapest, 2023. július 17.